

Lied van levensvreugde en liefde

In de joodse traditie wordt op Pesach gelezen uit het Bijbelboek Hooglied, in het Hebreeuws letterlijk 'Lied der liederen' (Sjier haSjriem). Hooglied is in de synagoge een van de feestrollen, een van de Bijbelboeken die vast verbonden zijn met een feestdag. Pesach is het feest van de bevrijding van het joodse volk uit de slavernij in 'doodsland' Egypte. Na de onderdrukking gloort er nieuwe hoop, nieuw leven. Pesach en Pasen vallen niet voor niets in de lente, de tijd van terugkeer van het leven. Het is een tijd van creativiteit, van liefde, van wedergeboorte. Daar past de uitbundige taal van het boek Hooglied mooi bij.

Tegenwoordig gaan Bijbeluitleggers er van uit dat het boek Hooglied oorspronkelijk geschreven is als liefdespoëzie. Oeroude liederen over liefde en verlangen in beelden ontleend aan de natuur. Bloemen, vruchten, dieren. Alles wat mooi en liefelijk is, wordt bezongen.

De Rabbijnen lazen er eeuwen geleden een allegorie in voor de relatie tussen God en Israël, in termen van de liefde tussen bruidegom en bruid. Het is een mooie gedachte dat de verhouding tussen God en zijn volk wordt vergeleken met een intieme liefdesband. De oude kerkvaders, die meestal weinig moesten hebben van lijfelijke liefde, namen die vergelijking over en lazen Hooglied als parabel over de liefde tussen Christus en de gelovige.

Hoe je de intrigerende poëzie van Hooglied ook leest, er spreekt verlangen uit, en soms onzekerheid. Verlangen naar wat mooi, goed en liefdevol is. Onzekerheid over die ander die soms onvindbaar is. En vooral vreugde als de liefde gevonden wordt.

In de bundel '27 liefdesliedjes' herhaalde Judith Herzberg enkele gedeeltes uit het Hooglied. Zij maakt er aansprekelijke liedjes van, die je bijna zou willen zingen.

Verlangen en onzekerheid zijn ook thema's in het Paasevangelie. Maria Magdalena die diep bedroefd op zoek gaat naar haar overleden meester. Vol verlangen hem te vinden. Net als de hoofdpersonen van Hooglied loopt ze in een tuin, rusteloos te zoeken. Totdat ze hem vindt. Dat is een moment van grote vreugde. Vreugde van nieuw leven, vreugde van een nieuw begin. Jubelend gaat Maria de andere leerlingen vertellen dat ze haar Meester gezien heeft, dat hij leeft en dat iedereen dat mag weten! Ook de vreugde van het vinden van liefde weet Judith Herzberg in een vrolijke, toegankelijke toon weer te geven.

Ik ging naar het dal
naar de notentuin,
ik wou zien wat er groeide
of de knoppen al botten
of de blaadjes al wilden.
Het was of ik vloog
het was of ik viel
net alsof ik opeens
met mijn hart en mijn ziel
in de gouden koets werd getild.

Liefde is sterker dan de dood. Dat spreekt ook uit elke bladzijde van het boekje dat Mohamed El Bachiri samen met David Van Reybroeck schreef: *Een Jihad van Liefde*. Mohamed verloor zijn vrouw Loubna bij de aanslag op de metro in Brussel. Op de Belgische televisie hield hij een vlammend pleidooi voor liefde en verdraagzaamheid: "Liefde, dat wat me drijft, me laat leven en

overleven. Liefde, de basis, de sokkel waarop ieder geloof moet rusten. Liefde, de bron waar iedere mens uit moet kunnen putten. Liefde, het begin van elke bloei. Liefde, het schuiloord voor wie in zijn tranen verstikt. Liefde, de omhelzing voor een onbekende ziel.”

Wat hij over zijn vrouw schrijft, leest als een Paasmeditatie: “Loubna is mijn Helena van Troje. Ze veroorzaakt geen oorlog maar verspreidt liefde, tot na haar dood. Ze is een eeuwige prinses die blijft leven in deze boodschap van vrede en liefde. Het is niet iedereen gegeven te sterven en je dood een betekenis te geven.”

Met Pasen vieren we de vreugde dat de dood overwonnen is; Gods liefde is sterker dan de dood!

Pasen is het vreugdevolle feest van de Levende.

Ik wens u allen een vreugdevol en liefdevol Pasen!

Ds. Sara Dondorp

Mohamed El Bachiri en David Van Reybroeck: *Een Jihad van liefde*, De Bezige Bij, 2017.

Ds Sara Dondorp

Gepubliceerd in de Schakel, het maandblad voor de protestantse Gemeente te Chaam c.a. april 2017